

Context de la intervenció social

CFGS.ISO.M01/0.14

CFGS - Integració Social

Aquesta col·lecció ha estat dissenyada i coordinada des de l'Institut Obert de Catalunya.

Coordinació de continguts

Núria Sánchez Armengol

Redacció de continguts

Clara Camps Calvet, Karma Molas Plana, Miquel Àngel Romàn Mora, Núria Sánchez Armengol

Agraïments

Els autors agraïm la col·laboració i el suport en l'elaboració d'aquest material didàctic a: Martín Correa-Urquiza, Mireia Herrera, Òscar Martínez-Rivera, Arnau Quiles, Elisabet Ródenas González, Miguel Román Sánchez i Roger Segú Cabrera.

Primera edició: setembre 2014
© Departament d'Ensenyament
Dipòsit legal: DL B 25326-2014

Llicenciat Creative Commons BY-NC-SA. (Reconeixement-No comercial-Compartir amb la mateixa llicència 3.0 Espanya).

Podeu veure el text legal complet a

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Introducció

La feina d'integrador social va sorgir a partir de la necessitat de combatre el fenomen de l'exclusió social. Per aquest motiu, com a professionals de la inclusió, conèixer el propi context social és un pilar fonamental per tal de poder desenvolupar correctament la feina d'integrador social, i qualsevol altra tasca de l'àmbit. Tanmateix és molt important que en aquest mòdul us detingueu a reflexionar en les característiques del context social on haureu de realitzar la vostra feina, així com en les particularitats de cadascun dels col·lectius amb els que treballareu. Alhora, el coneixement de les bases teòriques subjacents a la pràctica professional us facilitarà l'elecció d'eines metodològiques adequades a cada context particular.

En aquest mòdul es presenten qüestions clau per la comprensió del marc teòric, metodològic i social en el que es desenvolupa l'integrador social que són determinants per la pràctica professional.

Pel que fa als continguts concrets del mòdul, en la unitat formativa "Marc de la intervenció social", per començar es duu a terme una revisió dels conceptes principals relacionats amb l'exclusió i la inclusió social. Seguidament en el segon apartat d'aquesta mateixa unitat passem a treballar els diferents àmbits de la inclusió social, i també fem una revisió dels fonaments del treball de l'integrador social, a nivell metodològic, relacionant-lo les competències que ha d'assolir. Per últim, al tercer apartat es fa un recorregut històric per les diverses formes que ha anat adoptant l'acció social. També es fa una anàlisi de les lleis i plans relacionats amb l'acció social.

La unitat formativa "Necessitats de les persones en situació de discapacitat, malaltia mental, drogodependència o altres addiccions", es divideix en dos apartats. En aquesta, s'analitza les característiques de les persones amb diferents tipus de dependència. A més, es descriuen les malalties i trastorns més freqüents a nivell físic, mental o sensorial. Paral·lelament es fa un repàs de les diferents drogues i substàncies que poden generar addicció. Per altra banda en aquesta mateixa unitat al segon apartat es fa un recorregut per la trajectòria històrica i jurídica de la diversitat funcional i de la dependència a substàncies o a comportaments. Per últim es descriuen els programes, les prestacions, els serveis i les principals organitzacions i entitats relacionades.

En la unitat formativa "Necessitats de les persones en situació de risc social d'infants i adolescents, violència masclista i violència familiar" es descriu com els col·lectius mencionats arriben a una situació de risc social o maltracte, quin tipus d'abús o maltracte poden rebre i quines respostes de l'administració pública i ciutadanes existeixen. En el primer apartat d'aquesta unitat, es defineixen els conceptes més importants al voltant de la infància i adolescència en risc social, la violència masclista i el maltractament a la gent gran. En el segon apartat es defineix la legislació relacionada, i es descriuen els serveis i programes que existeixen, així com les entitats que treballen en aquest àmbit.

La unitat formativa “Necessitats de les persones en situació d’exclusió social, discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura”, es divideix en dos apartats; en el primer apartat s’analitzen les característiques de la situació dels col·lectius en qüestió i el tipus de discriminació que pateixen, així com els factors que es relacionen amb la discriminació, i les necessitats específiques dels col·lectius. Per últim es descriuen el tipus d’indicadors que es relacionen amb aquestes situacions. Al segon apartat un recorregut per la història dels col·lectius és útil entendre la situació actual. Seguidament descriurem la situació legal i jurídica actual dels col·lectius al nostre país, així com els programes principals que s’implementen. També s’ofereix una relació de associacions, organitzacions i entitats que treballen en els àmbits que descriu la unitat.

Malgrat en el contingut es van complementant les explicacions teòriques amb exemples pràctics, és molt recomanable que paral·lelament amb la lectura es vagi complementant la comprensió amb l’ajuda de les activitats web i els exercicis d’autoavaluació. Per tal d’ampliar els continguts, cal que reviseu la bibliografia i les pàgines web recomanades.

Resultats d'aprenentatge

En finalitzar aquest mòdul l'alumne/a:

Marc de la intervenció social

1. Caracteritza la dinàmica social relacionant-la amb els conceptes i processos psicològics i sociològics que la sustenten.
2. Caracteritza els processos d'integració i exclusió social identificant els factors sociològics i psicològics que influeixen.
3. Interpreta el marc de la intervenció social relacionant la seva estructura jurídica i administrativa amb la realitat en que es desenvolupa.

Necessitats de les persones en situació de discapacitat, malaltia mental, drogodependència o altres addiccions

1. Determina els àmbits d'intervenció social descrivint les característiques i necessitats de les persones en situació de discapacitat (física, psíquica, sensorial), malaltia mental, drogodependència o altres addiccions.
2. Caracteritza els serveis i programes d'intervenció social dirigits a les persones en situació de discapacitat (física, psíquica, sensorial), malaltia mental, drogodependència o altres addiccions relacionant-los amb les necessitats personals i socials a les que donen resposta.

Necessitats de les persones en situació de risc social d'infants i adolescents, violència masclista i violència familiar

1. Determina els àmbits d'intervenció social descrivint les característiques i necessitats de les persones en situació de vulnerabilitat risc o dificultat social d'infants i adolescents, violència masclista i/o familiar.
2. Caracteritza els serveis i programes d'intervenció social dirigits a les situacions de vulnerabilitat risc o dificultat social d'infants i adolescents, violència masclista i/o familiar, relacionant-los amb les necessitats personals i socials a les que donen resposta.

Necessitats de les persones en situació d'exclusió social, discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura

1. Determina els àmbits d'intervenció social descrivint les característiques i necessitats de les persones en situació de: exclusió social, discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura.
2. Caracteritza els serveis i programes d'intervenció social dirigits a les persones en situacions o risc d'exclusió social, discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura, relacionant-los amb les necessitats personals i socials a les que donen resposta.

Continguts

Marc de la intervenció social

Unitat 1

Marc de la intervenció social

1. Conceptes fonamentals dels processos d'exclusió i inclusió social
2. Àmbits d'inclusió social.
3. Marc històric, legal i administratiu de l'acció social.

Necessitats de les persones en situació de discapacitat, malaltia mental, drogodependència o altres addiccions

Unitat 2

Necessitats de les persones en situació de discapacitat, malaltia mental, drogodependència o altres addiccions

1. Àmbits d'intervenció social: persones en situació de discapacitat, malaltia mental, drogodependència o altres addiccions.
2. Organitzacions, serveis i programes d'intervenció social dirigits a les persones amb discapacitat, malaltia mental, drogodependències o d'altres addiccions.

Necessitats de les persones en situació de risc social d'infants i adolescents, violència masclista i violència familiar

Unitat 3

Necessitats de les persones en situació de risc social d'infants i adolescents, violència masclista i violència familiar

1. Àmbits d'intervenció social: la infància i l'adolescència en situació de risc social.
2. Organitzacions, serveis i programes d'intervenció social dirigits a la infància i l'adolescència en situació de risc social.

Necessitats de les persones en situació d'exclusió social, discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura

Unitat 4

Necessitats de les persones en situació d'exclusió social, discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura

1. Àmbits d'intervenció social: persones en situació d'exclusió social i discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura.
2. Organitzacions, serveis i programes d'intervenció social dirigits a les persones en situació d'exclusió social, discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, ètnia o cultura.